VII. évfolyam. Arad, 1892. Október 29. Szombat. 248-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		*Vidéken postai szétküld.:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7. „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", fő-ut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések dija:

Hat h. petit sor egyszer	6 kr	Bélyegdij külön	30 kr
Minden következőnél	4 „	Nyilttér sora	15 „

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

A helyzet.

Budapest, október 28.

(á—.) A király s királyné ő Felségeik a budai honvédszobor leleplezési vitájának dicstelen befejezése után hirtelen félbeszakitották gödöllői resideálásukat s elutaztak Bécsbe.

Indoka a meglepő ténynek nem volt adva, de bizony kitalálhatta azt mindenki. A király szive is végre csak emberi sziv, azt is elfoglalhatja méltatlan érintés által a keserüség. S ez csakugyan méltatlanság, amit Apponyiék a szélsőballal való ez alkalommali szövetkezésük által megtenni nem átallottak. Csak emlékezzünk vissza rövideden. A nyáron a Kossuth-ünneplés. Hiába, amit szemforgató loyalitással a szélsőbal, annak kiegyezés ellenes s az 1849. ápril 14-iki detronizáló nyilatkozatra tekintettel királybántó jellege volt. Apponyiék ugy tettek, mintha hinnék a szélsőbal ártatlansági fogadkozását és segitették a királyt el nem ismerő Kossuth számára megszerezni a király fő- és székvárosának diszpolgárságát. S most itt a budai honvédszobor leleplezési ideje. A király készségesen feledi az érzelmein egy párt által ejtett insultus sérelmeit, megtisztelni kivánja az egész nemzet érzelmeit, oly fényes s az egész világ által látható leleplezési modalitáshoz adja beleegyezését, mely a régi honvéddicsőségnek a király s hadsereg általi hódolatteljes megdicsőitése mellett a legteljesebb harmóniát tüntesse fel a király s nemzet s a monarchia valamennyi tényezői közt a mult érzelmei s a jövő reményei tekintetében. S ime ismét a szélsőbal volt az, mely a Kossuth-politikának s evvel önmagának exisztenciája érdekében dühös agitációt kezdett a terv ellen, persze avval az arcátlan állitással, hogy az alkotmányos királyhüséget nem álterálja az ország s hadsereg közti alkotmányos viszonyt megrontani törekvés s nézze csak az ember, Apponyiék ismét elfogadták a szélsőbali magyarázatot s a legteljesebb mértékben részt vettek a közvélemény félrevezetésében — amint az országvilágra szóló s bizony a nemzetnek kiszámithatlan hasznára válandott leleplezési ünnepélyt meg is akadályozták.

Tudja az Apponyi Párt, hogy ha a király neheztel s szivében bántva érzi magát, akkor a bántalomérzet s neheztelés csakis órá sulyosodhatik mint oly pártra, mely a kiegyezéshü-létére oly párttal szövetkezik, mely a kiegyezés halálos ellensége s mely fejéül az 1849-ik detronizáló, s mostani törvényeinket királycstul együtt el nem ismerő Kossuthot tiszteli.

Persze röstelik a dolgot, s ötölnek s hatolnak s még amiért ez igazán végze tes szövetségbe belementek tudniilik Szapáry miniszterelnök megbuktatásaért, még azt sem emlegetik most márpedig milyen nagy volt ugynevezett diadaluk után táborukban az ezt követelő orditozás! S az annak már is megtörténtével dicsekedő hiresztelés! Csak sopánkodnak a dolog felett, mosakodnak a vád ellen, fogadkozván, hogy nem ők okai a király s nemzet közti jó viszony szép ege befelhősödésének, s mirólunk, akik azt joggal állitjuk, azt mondják, hogy konkolyt hintünk a nemzet közé.

De hát nem oda Buda. Mi nem konkolyt hintünk, de igenis hintjük a megismerés magjait arra nézve hogy az Apponyi-párt a szélsőballal való szövetkezéssel midőn a maga érdekében vélt cselekedni, a haza és nemzet érdekei ellen sulyos vétket követett el, mert csak az összes ellenzékek egysége a Kossuth-kultuszban s a hadsereg elleni állásfoglalásban tüntette fel egész Európa előtt hazánkat oly szinben, mintha a monarchia fennállása és a dynasztia uralma nem állanának biztos alapokon.

Királyunk bár a szive fáj, tudja hogy ez nem igaz. De hogy az egész Európa is megtudja, a szabadelvüpárt kötelessége bebizonyitani egységének törhetlen fentartása által a központban s terjeszkedése szervezkedése által a vidéken. Fel kell világositani az elméket, hogy a szélsőbal stréberei s a hatalomféhes Apponyiék csak privát érdekből koczkáznak a haza s az összes polgárság nyugalmának s a nemzet jövőjének érdekeivel. Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt pedig nekedvetlenitse elasok méltatlan támadás: a szabadelvü párt csak az ő vezetése alatt tarthatja meg egységét, tömörségét; neki nagy s beláthatlan fontosságu missiója van e párt tömör bástyái által gátat vetni ama szerencsétlen áradatnak, mely eddig csak a gödöllői királyi időzést sodorta el, de ki tudja mi czélból lett meginditva az?! Gr. Szapárynak s a liberális pártnak missiója ez áradat meggátolása; csak azt sajnáljuk, hogy a veszedelmet Szapáry iránti ellenszenvében Apponyi gróf nem látja s annak el-

TÁRCZA.

— Október 29. —

Átellenben.

— Irta: R. J. P. —

Az „Aradi Közlöny"-nek forditotta:
Urszics Darinka

Azok, kiknek saját házuk van, azoknak fogalmuk sincs azon kellemetlenségekről, melyeket el kell szenvedni azoknak, kiknek a balsors azon szerencsét juttatta osztályrészül, hogy pénzükön mások házát javitsák s tisztogassák: s éppen, midőn már valahogy hozzászoktak az uj otthonhoz, jő a háziur s felemeli a lakbért s kinek nincs kedve kiadásait szaporitani, hát elölről kezdheti a költözést, javitást, festést, szóval ezt a valódi vándor életet.

Ezek a nomádok, ha a költözködés kellemetlenségeit keservesen eltöltötték, csak akkor ebédelhetnek zavartalanul, akkor tehetik magukat kényelembe s nézhetik azokat, kik átellenben laknak. Mert biz az sem csekélység, ki a szemközti szomszédja! Bizonyára jobban tatszik, ha csinos, tiszta házat lát átellenben, melynek ablakait fehér függönyök, szépen nyiló virágok diszitik. S ha kedvező választ kapunk kérdésünkre, vajjon ki lakik oda át, hát szinte jobban érezzük magunkat.

Igy történt, hogy Mártonffiné miután rendbehozta uj lakását, áttekintett a tuloldalra. A szemközti ház csinos, ablakait fehér függönyök, diszitik, azok megett szép butorok vannak. Lakója egy férfi, ki elég gyakran zongorázik. Mártonffiné igen kedvelte a zenét. Maga is értett a zongorázáshoz, de mióta férjhezment, nem játszott, mert zongoráját hugának hagyta, ők pedig még nem takaritottak meg annyit, hogy egy másikat vehessenek s igy igen örült hogy hallgathatta a szomszéd zongorázását. Jó kedve kerekedett s dalolni kezdett; dicséretére legyen mondva, igen szépen, gyönyörüen. A szomszéd ur már rég megszünt játszani, meghallotta a szép éneket, áhitattal hallgatta s szinte szomoruan tevé be az ablakot, midőn a dal már elhangzott.

— De remekül énekel ott szemközt valaki — szólt az estebédnél csinos feleségének.

— Férfi? nő? — kérdé emez.

— Nő, gyönyörün énekel. Hajh! ha te igy tudnál! Szinte hihetetlen, hogy ilyen szép asszonyka ne tudjon éppen oly szépen dalolni is. Ha én a te énekedhez játszhatnám, szivem gyönyörben olvadozna.

— Ugy? S igy nem érzel semmi gyönyört, — kérdé az asszonyka kissé neheztelve,

— Ah! dehogy nem! De te nem is gondolhatod, mily édes nekem a dal! Mint szeretek dalolni!

— Hát énekelj helyettem is!

— Jól van, de női hang! Oh a női hang elragadja az embert! Kár hogy nem hallottad. De halld! ismét énekel.

Ezzel gyorsan felnyitja az ablakot. Az egész utczában sötétség, — csak egy ablak volt megvilágitva.

A szomszédban most még bájosabban hangzott a dal.

A bájos Miczi irigykedett szomszédnőjére; látta, hogy férje átszellemülve hallgatja ez égi dalt, s mikor elhangzott, odamenta zongorához, hogy visszaadja azokat.

Most meg Mártonffiné nyitotta fel ablakát s hallgatta a zongorázást.

— A csalogány nem szép, éppen nem, mondá másnap Miczi férjének.

— Csak a lelki tulajdonok boldogitanak válaszolá férje. Nézd, mily asszony! Mily kedves az arcza!

— Hát annyira törödöl vele?

Pálfi elpirult s zavarában mit tegyen, a zongorához ment.

Két hét mulva Mártonffiné észrevette, hogy Pálfiné, ha férje zongorázott, felnyitotta ablakait s ugy félvállrol nézte a zenében gyönyörködő vis-á-vist.

Egy délután Pálfi énekelt, oly tökéletességgel, hogy önmagát is felülmulta, Mártonffiné, elragadtatva hallgatta a csukott ablaknál.

Miczi szorgalmasan himzett: de haragosan tekintgetett szomszédnőjére, mert észrevette, hogy férje csakis érte játszik-s neki énekel.

Midőn elénekelte a dalt, az ablakhoz ment s vágygyal nézett a szomszédba, de ott már le voltak a függönyök eresztve, s ő mitsem lát-

háritása munkájától absentálja magát. Végzetes hiba ez, mely a bünnél is nagyobb.

Belföld.

A második ülésszak.

A képviselőház pénzügyi bizottsága a jövő hét végén fogja ház elé terjeszteni az 1893-ik évi költségvetési irányzatra vonatkozó jelentését. Mint értesülünk, e jelentésnek napirendre tüzése alatt az országgyülés első ülésszaka be fog rekesztetni s nyomban a berekesztés után megnyilik a második ülésszak, ugy, hogy a budgetvita már az uj ülésszakban veendi kezdetét.

Földmives iskola.

A földmivelési miniszter az ország különböző vidékein, amelyek nélkülözték eddig a földmives iskolákat, ily intézeteknek felállitását vette czélba s részben már foganatositotta is. Nevezetesen Pápán már folyamatban is vannak az e czélra szükséges épitkezések s a kisajátitási eljárás befejezésével Jászberényben is megkezdetnek. Megvannak inditva továbbá a tárgyalások az iránt is, hogy Kecskeméten, Trencsénben, Lugoson és Tordán szintén felállitsák a földmives iskolákat.

Csáky és az ellenzék.

Arad, október 28.

A delegácziók befejezték üléseiket, most megint az országgyülést illeti a szó. A pénzügyi bizottság folytatja az 1893, évi költségvetés tárgyalását és a plenum, ha november első napjaiban ismét összeül, mindjárt hozzáfoghat a budgetvitához, beléphet in medias res.

A tisztelt ellenzék természetesen megkisérlette, az általa oly óhajtva álmodott kabinet vélságot már a pénzügyi bizottságban közszemlére állitani, midőn gróf Csákytól azt kivánta, hogy vele együtt pontról pontra elemezze az egyházpolitikai kérdések egész complexusát és nyujtson neki segédkezet, hogy ebből aztán egy áthidalhatlan szakadást a kabinetben demonstrálhasson ki.

Itt azonban emberükre akadtak. Csáky gróf nem ismer tréfát a resszortjához tartozó komoly, felette fontos kérdésekben és a kiváncsi ellenzéki kérdezősködöket a ház plenumának tárgyalásaira utalta. Ez annyit tesz, hogy nincs válság! és hogy az egyes miniszterek közt sincs komoly figyelembe vehető nézeteltérés, azt szintén közölte velük, azonban csak ugy általánosságban, amint felelni szokott az ember, ha czéltalan kérdésekkel alkalmatlan módon zaklatják. Az ellenzéki lapokat ez természetesen nem fogja megakadályozni abban, hogy kedvencz thémájukat a válságról stb mégis tovább fonják, olvasóiknak naponta uj meg uj lovagtörténeteket és rabló históriákat meséljenek, óránként uj érdekes fejezeteket költsenek ehhez a modern olvasmányhoz.

Aki komolyan gondolkozik a helyzetről, annak nincs szüksége határozott kijelentésekre az álltólagos miniszterválságok nem létezéséről, mert ezek nélkül is tisztán láthatja, hogy az ellenzék koholmányait mint követte lépésről lépésre a tényleges czáfolat, nyomban. Szükségtelen az ellenzéki és a feltünést hajhászó hirlapok koholmányait megczáfolni, az események sokkal alaposabban és megfellebbezhetlenül gondoskodnak a czáfolatról.

A dolog ugyanis ugy áll, hogy az ellenzék eljutott annak ismeretéhez. miszerint korrekt parlamentárisuton nem fogja megbuktatni a Szapáry-kabinetet, a szabadelvü pártot soha sem sem lesz képes rávenni összetartásának, szoros egységének döre feladására: megkisérel tehát minden lehetségest, hogy a parlamenten kivül jusson czélhoz, midőn egyfelől aláásni iparkodik a korona kegyét a kabinettő iránt, másfelől egyenként próbálja lemondásra kényszeriteni a miniszereket.

Amde, hála Isten! nálunk a parlamentárizmus sokkal mélyebb gyökeret vert a nemzet tudatában, a szabadelvüpárt hazafias komolysága sokkal erősebb és szilárdabb, hogy sem hamarosan sikerre számithatnának az ellenzék mesterkedései.

A Szapáry-kabinetet csak a parlamentben becsületes többséggel lehet megbuktatni.

Ezt tessék egyszer az uraknak megpróbálni!

A bolgár trónbeszéd.

Szófia, október 27.

A szobranje harmadik ülésszakát délelőtt Kóburg Ferdinand fejedelem a szokásos szertartások mellett ünnepélyesen megnyitotta. A herceget a szobranjeban való megjelenése és távozásakor melegen üdvözölték. Az ünnepélyességnél Kiementina hercegnő és nagyszámu közönség volt jelen.

A fejedelem által felolvasott trónbeszéd konstatálja, hogy a fejedelem trónralépése óta a szobranje két ülésszaka az alkotmány előirta egész tartamot vette igénybe a mi szemmel látható és tagadhatatlan bizonysága annak, hogy az ország haladása és fejlődése normális és általában rend, békesség és megelégedés uralkodik.

A trónbeszéd ezután kiemeli, hogy a fejedelem, külföldi utazása alkalmával, abban a szerencsés helyzetben volt, hogy személyesen konstatálhatta, mily rokonszenvvel és érdeklődéssel viseltetnek a felvilágosult nemzetek és kormányaik a derék bolgár nép iránt: mily öszinte érzelmeket táplálnak irányában és mennyire kivánják, hogy ez a nép győztesen kerüljön ki abból a harcból, melyet jogainak védelméért és önkormányzatanak megóvásáért küzd. Az a szivélyes fogadtatás, melyben a fejedelem Ferencz József császár és királynál, Viktoria királynőnél, valamint kiváló angol államférfiaknál részesült, arra a meggyőződésre juttatta a fejedelmet, hogy a Bulgária részéről napról napra tett erőfeszitések és a haza jóléteért kifejtett szakadatlan munkálkodás igazságos és helyes elismerésre találnak,

A trónbeszéd konstatálja továbbá, hogy a bolgár kiállitás megnyitásával Filippopolisban békés gyözelmet aratott az ország és bizonyitákát nyujtotta a bolgár nemzet békés és munkás jellemének.

Végül a trónbeszéd különféle törvényjavaslatokat jelent be.

Nem kisebb megelégedésére szolgál a fejedelemnek konstatálhatni, mlly jóindulatot tanusitott a szultán a bolgár néppel szemben az által, hogy annak első tanácsosát kihalgatáson fogadta és képviselőjeként egy magasabb hivatalnokot küldött a bolgár mezőgazdasági és iparkiállitásra. A jó indulat e bizonyitékaival a szultán hozzájárult ahhoz, hogy a barátság kötelékei, melyek ő felsége és vasallusa közt fennállanak, még szorossabbra füzessenek és megmutatta, mily öszintén örvend a szultán a bolgár nemzetnek minden irányban tett haladásan.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 773.2 mm., délután 2 órakor 770.8 mm. *Hőmérsék* reggel 7 órakor C° + 1.6, délután 2 órakor C° + 9.9. *Szél iránya és ereje:* reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor D. 3. *Felhőzet:* reggel derült, délután derült. *Csapadék* az utóbbi 24 órában: 0.

Az aradi honvédegylet választmányi ülése.

— Október 28. —

Az aradi honvédegylet választmánya tegnap délután 5 órakor tartotta ülését a városház földszinti kistermében. A Lukácsy Miklós elnöklete alatt megtartott ülésén jelen voltak: Schenovitz Frigyes, Engelhoffer J., Gruber Ede, Simon Tamás, Simay István, Venczel Mihály, Hunyady Mátyás. Az ülés lefolyásáról adjuk a következő részletes tudósitást:

Elnök jelenti, hogy a mult választmányi ülésen ama meghatalmazást nyerte, hogy az összes hazai honvédegylete-

---

hatott. A szegény Miczi féltékenységében pedig nem tudott mit tenni.

— A csalogány már rég nem énekelt, mondá Pálfi — mialatt szivarkáját meggyujtotta. Neje mitsem válaszólt, de annál szorgalmasabban himzett.

— Ha lányom lenne — folytatá — minden esetre tanittatnám énekelni, feltéve, ha nem lenne ő is oly hangtalan, mint anyácskája; — Ezzel neje mellé ült, ki azonban még mindig hallgatott.

— Tán ellenedre lenne, ha lánykánk énekelne.

— De kérlek, mit beszélsz erről?

Kedvesem, mulik az idő. Nézd szomszédunkban kioltották a világot, tán nem fognak már ily korán lenyugodni? Pedig ugy szeretném, ha énekelne, éppen ma egy hete, hogy utoljára hallottam.

— Eredj már! Igazán nagyon furcsa vagy — mondá az asszony haragosan.

— Az Istenért, mi bajod? — kérdé Pálfi ijedten.

— Mi bajom? Hát nem látom, mit várod, lesed azt az asszonyt? De én ezt tovább nem türöm s nem türhetem. S zokogni kezdett.

— Miczi, édesem, lelkem, ? — vigasztalá férje s kezét akarta megcsokolni. De Miczi eltaszitotta magától, a férj pedig vette kalapját s elment, mint minden férj szokott tenni, ha a nő sir, vagy egyáltalán jeleneteket csinál.

Pálfiné nem is akart hinni szemeinek, de mikor látta férjét az utczába befordulni, kis gondolkodás után kalapját vette s ő is elment hazulról.

Egyenesen Mártonffinéhoz ment. Bekopogtatott az ajtón s belépett. Mártonffiné illedelmesen köszönté a bel.pőt.

— Kedves asszonyom — kezdé Pálfiné ezen lakást megtekinteném.

— De hisz nem kiadó — viszonzá Mártonfiné — s hajlandó vagyok itt hosszabb ideig lakni.

— Tudom — viszonzá Miczi, de nem is azért akarom látni, hanem másért.

— Ugy?

— Tán rosz néven veszi, de engedje meg hogy ablakán kitekinthessek.

— Tessék, mondá Mártonfiné csodálkozva.

— Én ott át lakom.

— Tudom felismertem.

— Férjem szenvedélylyel zongorázik s énekel, tán ide is hallani?

— Oh igen — válaszolá Mártonfiné.

— Szokta öt hallgatni?

— Ugy van!

— De ő csak kedvemért játszik!

— De mint müvész szenvedélyből is!

— S ön férjemet is látja az ablakból?

— Persze, hogy látom.

— De csak azért, mert mindig nyitott ablaknál ül.

— Hogy jobban halihassam a mesteri játékot.

— Hát nem azért, hogy csak öt nézze, — kérdé Miczi, ki már nem tudott magán uralkodni. — Oh azt nem hihetem! Győzzön meg róla!

Mártonfiné megrendült. Ö eltalálta látogatója gondolotát; s komolyan viszonzá:

— Ön igen csalódik, ha azt hiszi, hogy tán érdeklődném férje iránt. Én szeretem férjemet fiamat gondozom; általában hiven teljesitem házi köteleségeimet.

— De tán megigérné, hogy nem fog az ablakon kinézni, ha férjem játszik, legalább nem nyitja ki öket . . . .

— En szellöztetés czéljából nyitottam ki ablakomat, de ha nyugodalma ettől függ . . . . . tevé hozzá Mártonfiné Sajnálkozva.

— S ne daloljon hangosan.

— Ez már nehezebb lesz. Ez nem is igérem, mert az éneklés nekem élvezet: megteszek minden mást, de senkinek sincs jogában követelni, hogy az élvezetről lemondjak.

— Férjemet igen zavarja énekével viszonzá Miczi.

— Az ön férjét? Mint értsem ezt?

— Mert szokása dalolását hallgatni!

— Hát ne hallgassa — mondá roszkedvüen Mártonfiné.

— Maga se hallgassa öt! — kiáltott fel Miczi.

ket meghivja közgyülésre. De időközben egy 21-én tartandó ülésre kapott meghivást Budapestre szintén a honvédszobor ügyében. Ő megjelent, s oda nyilatkozott, hogy a programm elejtendő, s akkorra halasztandó, mikorra a honvédegylet határozza. Ez tudomásul vétetik.

Bemutatja Janka i József levelét, melyben az fejtegeti, hogy az aradi honvédegyletnek nem szabad a honvédszobor ügyében más álláspontot foglalni el, mint a melyet eddig elfoglalt. A választmány e dolgot már idejét multnak találja, mert a központ fog ez ügyben határozni, s majd onnan utasitást fognak kapni a további eljarásra s ez ügyben egy rendkivüli közgyülés fog annak idején összehivatni.

A további tárgy a közgyülés elhalasztása, mely különböző körülmények közbenjötte foiytán meg nem tartható, s ép ez okból november 6-ára halasztatik el. A közgyülés aznap délután 3 órakor fog megtartatni a városház földszinti kistermében.

Lukácsy Miklós elnök kéri a választmányt, hogy egy 3 tagu bizottság megválasztását fogadja el, mely bizottság a tisztviselőket proponálja a közgyülésnek. A bizottság Schenovits Frigyes elnöklete alatt Simay István, Englhoffer, Timon Tamás tagokból áll, mely bizottság november 3-án, csütörtökön fog ülésezni a takarékpénztár helyiségében

Simay inditványa — hogy a tisztviselők 3 évi időtartamra választassanak — helyeslőleg tudtul vétetett, s a közgyülés elé fog terjesztetni.

Olvastatik Szabó Zsigmond pénzsegély iránti folyamodványa, melyre a választmány oly módon nyilatkozott, hogy akkora pénzsegélyt nem adhat neki, melyből megélhetne, de oda fog hatni, hogy sorsa megkönnyittessék. S ép ez okból 3 frt havi segélyt szavazott meg neki, mely jövő hó elsejétől folyóvá tétetik.

Ezzel az ülés véget ért.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 29. —

Változó felhőzet.
Hőemelkedés.

Az esernyő.

— Igaz történet. —

Az ég szürke köpönyeget öltött magára, eltakarván érdem rendeit a csillagokat. Borus éj volt.

Igy kezdené a novellairó.

Én nem, hanem mindjárt szellemileg beletenyerelek a dolgok folyamatjába és előadom hogy az ifju nem „bolyongott“, „mélabus gondolatok sem kergették agyában egymást“, hanem egyszerüen egy szép szinházi „kisebb fizetésü pályatársat“ kisért haza. Igy hivják a kardalnoknőt.

Megtette ő már ezt azelőtt való este is, azonban „fellépte“ egyáltalán „nem aratott sikert“ és az ajtónál „el kellett lépnie“ „középen, rendezés szerint“, azaz inkább „rendezés nélkül.“

— Oh én erős vagyok! mondá akkor a kicsike.

Ifjunk nem ugrott a — Vadon Kopár sziklái közé söt mi több még egy — verset sem irt, a mi több az öngyilkosságnál. — Egyszerüen várt sorára.

A „sor“ másnap este bekövetkezett. A „kisebb fizetésü pályatársnő“ már este szépen körülfogta ifjunkat. Talán valami különös melegséget érzett a pruszlikja alatt, elég az ahhoz, felkérte ifjunkat, hogy e borongós időben kisérné haza.

— Szivesen, mondá ifjunk hideg udvariassággal, de én erős vagyok ám.

A kicsike nem szólt semmit, csak ránevetett hamisan a csillagszemeivel, melyek ezt látszottak mondani.

— Azt majd meglátjuk.

Elkövetkezvén az idők teljessége, mentek. mendegéltek. A szép kicsike ugy bele kapaszkodott ifjunk karjába, mint a legbájosabb kullancs. Midőn néha-néha reátekintett, szemei a gázlángok fényénél ugy csillogtak mint egy angyalba bujtatott ördögéi.

Ifjunk hideg maradt, annál is inkább mert — megeredt az eső.

A hölgy odanyujtá neki esernyőjét, mit az ifju hivatales komolysággyal bontott ki és tartott a kedves feje felé (nem a saját feje volt a kedves.)

Az ajtó elé értek.

Itt az ifju még hidegebb udvariassággal nyujtotta át az esernyöt, meghajtva magát távozott.

A hölgy az eolhárfa hangján sugta utána:

— Uram ! ! !

Az ifju mogállott és hidegen kérdé tőle: mit parancsolna,

— Uram, ön . . . megázik.

— Nem kár az a kutyának.

— Én — én oda kölcsönözném önnek az — esernyőmet. Jöjjön vissza érte.

— Köszönöm, nem élek vele.

— De mégis . . . .

— Semmi szin alatt.

— Te ! . . .kiáltá sziporkázó szemekkel a a hölgy, gyere vissza és vedd el, mert ugy vágom hozzád ezt az esernyöt, hogy a menyországba esel tőle.

Az ifju megállt. Lám ennél könnyebben esett átmenni a „tegezésbe“ mint Noéminól. — Ugy látszik; ez hatást csinált. Az ifju nyomatékos léptekkel ment vissza — a hölgy szemében diadalmi tekintet — feléje tárta karjait, melyek egyikében az esernyő volt — az ifju mélyen a hölgy szemébe tekintett — aztán csendesen kivette a hölgy kezéből az esernyöt és — eltávozott.

Siető léptei közben is hallá, a mint a hölgy többször toppantott picziny tábaival.

Aztán csak egy becsukott ajtó zőreje hallszott.

Ifjunk ama büszke öntudattal vágtatott tovább, hogy a történelem fel fogja jegyezni, hogy ő — erős volt.

A történelem azt is fel fogja jegyezni; hogy — szamár volt.

Hanem ez mellékes.

A fő az, hogy a kicsike dühében másnap áthelyezte magát a népfelkelőktől a —. lovassághoz.

Tanulság: Ifjak, ha egy hölgy kölcsönesernyőt ajánl fel nektek a lakása ajtajánál, fogadjátok el — hajtsátok össze — ne vigyétek el tőle, de azért tartsátok — magatoknál.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken szétküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.	Egy hóra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

Október 29. Szombat. Róm. kath. naptár: Nárcisz. — Protestáns naptár: Nárcisz. — Görög-keleti naptár (október 17.): Ozeás. — A nap kél 6 óra 42 perczkor, nyugszik 4 óra 45 perczkor.

Külcsey-Könyvtár nyitva van keddes és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Október 30. A reformáczió ünnepe.

Október 30. Az aradi honvédegylet közgyülése.

November 4. Tartalékos tisztek ellenőrzési szemléje a várban.

November 5. A polgári takarékpénztár rendkivüli közgyülése délután 4 órakor.

November 6. Az aradi korcsolyázó-egylet közgyülése délelőtt 11 órakor.

November 6. Lóversenу Aradon.

November 19. Csiky-ünnepély a városház diszteremben.

A hivatalos lapból. Ő császári és apostoli királyi Felsége a következő legf. kéziratot méltóztatott kibocsátani: Kedves Szögyény-Marich Kinevezem önt rendkivüli és meghatalmazott nagykövetemmé Ő Felsége a német császár és Poroszország királya mellé, s egyuttal önre bizom a diplomatiai képviseletet rendkivüli követi és meghatalmazott ministeri minőségben a mecklenburg-schwerini, mecklenburg-strelitzi és oldenburgi nagyherczegi udvaroknál, valamint Braunschweig uralkodó-kormányzójánál. Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-én. FERENCZ JOZSEF, s. k. Kálnoky, s. k.

— **Halottak napja.** Közeledik mindenszentek s a halottak napja, s ezzel a szokásos templomi szertartások, melyek hozzájárulnak a kettős ünnep méltó megtartásához. A róm. kath. templomban, mint minden évben ugy az idén is, lesznek nagy misék. Mindenszentek napján d. e. 10 órakor nagy zenés mise lesz, melyen

---

— Asszonyom én imádom a müvészetet, s ugy, ha férje zongorázik, nem tartom be a fülemet.

— De ne nyissa ki akkor az ablakokat!

— Kérem, ön tuloz. Az ön férje reggel szokott zongorázni, én meg akkor szelöztetek.

— De ön az ablakhoz is ül.

— Igen munkával.

— De maguk nézni is szokták egymást s ez nekem . . . nem tetszik.

— Kedves nagysád igen sajnálom, hogy igy ok nélkül nyugtalankodik. Nyugodt lehet, én csak azért nézek az ablakra, mert szemem előtt van; férjében a müvészt tisztelem, szivesen hallgatom játékát, de egyéb semmi. Ha ön megfigyelt volna jobban, látta volna, hogy férjéhez semmi közöm. S ha igy zongoráznék valamely vézna öreg, épp oly kedvvel hallgatnám.

Szégyenkedve ment el Pálfiné haza, ismét látta Mártonfinét az ablaknál munkájával vigan dalolva a szebbnél szebb dalokat; férje, elbájolva hallgatja; majd a zongorán kiséri.

— Te ugy látszik, a csalógány hajlandóságát akarod megnyerni; mert mind nagyobb érzéssel játszol, — mondá Miczi szemrehányólag férjének.

— Igazad van, bosszantá Pálfi, hát nem hi[illegible]vészre, ha hallgatják? Te haragszol, ha játszom; te nem is törödsz zongorázásommal.

Igy ment ez napról-napra. Ez alatt utjából visszatért. Mártonfi és elfoglalta irodáját, mely éppen szemben volt Miczi ablakaival.

Mártonfi szép ember volt, ezt Miczi észrevette s mikor az ablaknál álltak egymásra néztek; Miczi a férfi tüzes tüzes tekintetét nem állhatta ki, s lesütötte szemét, elpirult, majd ismét feltekintett, hogy ismét elforditsa fejét. Ez vagy egy hétig tartott igy délután 4—5 óráig.

Mártonfiné nem irigykedett, nem is volt féltékeny, mégis megsokalta.

Miczi nagysám ezt bizonyára bosszuból teszi — gondolá, de nem haragudott, hadd mulassanak.

Egyszer Mártonfi hivatalos ügyben eltávozott hazulról s Pálfiné sem volt otthon.

Mártonfiné felnyitotta az ablakot s odaült munkájával. Alig nehány percz mulva mintegy véletlenből Pálfi is ott termett s vágygyal nézte szomszédnőjét. Ez feltekintett, mit Pálfi felhasznált s mélyen meghajtva magát üdvözli öt. Mártonfiné nagyon hidegen, de illedelmesen üdvözlé öt viszont.

— Remek idönk van — mondá Pálfi nem tudván mást szólni.

— Igen, — viszonzá a nő, kit igen bosszantott Pálfi tolakodása.

— Nagysád már régen nem énekelt, merészkedett Pálfi tovább.

— Férjemnek komoly dolga van — mondá pirulva — s megkiméleni öt a lármától.

— Szép ének s nem lárma, söt imádatra késztet!

Mártonfiné mitsem szólt, de kicsit beljebb vonult.

— De ha szabad kérnem, az ön férje, minden komoly foglalkozása mellett is, talál időt által tekintgetni.

Mártonfiné megértette Pálfi czélzá:át s mélyen elpirulva mondá:

— Azt nem lehet elkerülni ily keskeny utczában, hol a szem önkénytelenül is odafordul a szomszédos ablakokra.

— De az ön férje örömmel nézi azt is, a mi az ablakban látszik.

— No, arra még nincs kivetve adó mondá a nő nevetve.

— Az én nőm szerelmes a maga férjébe toldá meg Pálfi.

— Örülök rajta, ez is bizonyitja, hogy férjem szeretetreméltó.

— S ez önt nem sérti? Hisz férje határozottan kaczérkodik nőmmel.

— Hát mulassanak!

— S ön egészen nyugodt?

— Teljesen. Ha a férjem mulatni akar, hát tegye, — ugy gondolom, ezzel még nem

Révfalvy Mano plébanos czelebrál fényes segédlettel. Délután 3 órakor vecsernye lesz. Halottak napján a megholtak lelkiüdveért csendes misét mondanak, a temetöben pedig gyász beszéd lesz. Az ifjuság körében — elég sajnos — még ez ideig nem indult meg mozgalom az iránt, hegy az elhunyt nagyok iránt a kegyelet adóját leróják s hogy megkoszoruzzák azoknak sirjait, kik a megemlékezést megérdemelnék. Hisszük azonban, hogy a kegyeletes tény az idén sem fog elmaradni.

— **Szolgabirói hivatalok megvizsgálása.** Fábián László föispán és Szathmáry Gyula alispán tegnap a radnai szolgabiróság megvizsgálása után hazaérkeztek s ma reggel Kis-Jenöre utaztak az ottani szolgabiróság megvizsgálása végett, melylyel hivatalos körútjuk befejezést nyer.

— **Cronenbold Ferdinánd** vezérőrnagy, a 32-ik (budapesti) gyaloghadosztály parancsnokát, a volt a r a d i várparancsnokát, a novemberi elöléptetések kapcsán altábornagygyá nevezte ki a király. Háziezredünk tisztikara táviratilag fogja üdvözölni az Arad uri köreiben kedves emlékben élö altábornagyot. — F r a n k Tibor Aradon szolgált vezérkari alezredest pedig ezredessé nevezte ki a király s szolgálatra a hadügyministeriumhoz osztatott be.

— **Kitüntetett polgármester.** A király S a l Ferencz királyi tanácsos és Nagyvárad város polgármesterének, a közügyek terén hosszu évek során szerzett érdemei elismeréseül, harmadik osztályu vaskorona-rendet dijmentesen adományozta.

— **Halottak napja s a lóvonatok.** Az aradi közuti vaspálya-társaság tudatja velünk, hogy a lóvonatu kocsik az indóháztól a temetöig f. é. november hó 1 én reggeli 7 órától délutáni 2 óráig óránként és 1/23 órától 7 óráig este fél óránként; november hó 2-án roggeli 7 órától esti 6 óráig óránként fognak közlekedni Ezen utszakaszra ö t k r a j c z á r o s menetjegygyel fognak kiadatni.

— **Telekkönyv Radnán.** Tegnap érkezett le az igazságügyminister rendelete, melylyel a radnai járásbiróságot 1893 évi január 1-étöl telekkönyvi hatósággal ruházza fel.

— **A jövö évi ujonczelöállitás.** A honvédelmi miniszter kibocsájtotta már a rendeletet a jövö évi ujonczelöállitásra vonatkozólag, amelyre nézve a határozatokat plakátokon hirdeti. Aradváros hatósága. E plakátokat figyelmökbe ajánljuk a hadkötelezeseknek.

— **Regatta-szövetségi bál.** Mint értesülünk, a tiszai regatta szövetkezet bálja, mely két év elött Szegeden, tavaly pedig Temesvárott volt, a farsang legelegánsabb mulatsága, ez idén Nagybecskereken fog megtartatni. Az elözetes intézkedések megtételével F o r n s z é k Béla, dr. Gyertyánffy Jenö és Z s i r o s Imre urak bizattak meg.

— **Adomány.** P o r j e s z József, a Fonciére volt aradi titkára, Budapestre történt költözködése alkalmával, a szabadságharczi ereklyemuzeumnak 5 frtot adományozott, melyet ezennel nyilvánosan nyugtáz a bizottsági pénztáros.

— **Utóellenörzési szemle.** A közös hadsereg tagjai részére az utóellenörzési szemle november hó 10. és 11-én és a megyében tartózkodók részére pedig november hó 21-én fog az a r a d i várban megtartatni, A honvédségnek utóellenörzési szemléje pedig Lugoson, az ezred székhelyén lesz november 26. Figyelmeztetnek ugy a közöshadsereg mint a honvédség tartalékosai, hogy az emlitett napon pontosan jelenjenek meg az illetö parancsnokságnál, mivel az indokolatlanul elkésve érkezök, vagy egyáltalában távol maradók szigoruan meg fognak büntettetni.

— **A néptanitók fizetés-emelése.** C s á k y Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy az állami elemi iskoláknál alkalmazott néptanitók valamenyijének a törzsfizetését 400 frtra emeli fel. A szám szerint 1400-at megközelitö néptanitók legnagyobb része eddig is ekkora, söt nagyobb, egész 700 frtig menö fizetéssel van ugyan dotálva, de mintegy 400-nak a törzsfizetése csak 300 frt, bár ezek javadalmazása is, a lakbéren vagy természetbeli lakáson felül, helyi- vagy korpótlék cimén kiegészült 400 frtra. Nyugdijuk azonban ezeknek természetesen csakis a 300 frt törzsfizetés után számitódik, s ezért kivánja a miniszter a nyugdijba be nem számitható illetményeket a törzsfizetéshez hozzácsatolni. Csakhogy van a dolognak egy nehézsége, t.i. a tanitói nyugdijtörvény szerint, ha a tanitónak a nyugdijalapul szolgáló jövedelme emelkedik, köteles ennek az emelkedésnek 50 százalékát egyszer s mindenkori járulékul a nyugdij-alapba befizetni. Ekkora összegnek, 50 frtnak egyszerre való levonása pedig némely tanitótól nagyobb áldozatot kivánna, mint a mennyit a 400 frt után járó nyugdij ér, söt, mint a mekkorát egyáltalán teljesithet. A miszter tehát a tanfelügyelök utján megkérdezteti az érdekelt tanitókat, óhajtják-e törzsfizetüket 400 frtra emeltetni, ha igen, hajlandó nekik megengedni, hogy az 50 százalékos járulékot 20 havi részletben róhassák le.

-- **Közveszélyes szomszéd.** F e k e t e Mátyás világosi lakosnak — mint levelezönk irja — az a szokása, hogy berug. Mikor pedig már berugott kötekedik, veszekszik és verekedik azzal, a kit épen a véletlen utjába sodor. A napokban K o v á c s Róza nevü szomszédasszonyán gyakorolta a virtuskodást oly alaposan elvervén minden ok nélkül az asszonyt, hogy látlelet lett a dologból. A közveszélyes szomszéd ellen a vizsgálat folyik.

— **Lépre került** F a r k a s Lajos czégéres svihák, a ki a hamisitott levelekkel való csalást szokta kultiválni. A kihágási biróság elött ujabban is több becsapott ember jelentkezett.

— **Lelketlen állatkinzó.** B o g á n Péter felsö-vidrai román a temesvári vásárról tulságosan terhelt koosival jött keresztül Aradon. Az elcsigázott gebék itt megtagadták a szolgálatot, a miért aztán a vad román kétkézre fogott egy husángot, s kegyetlenül verte a két szegény párát. B o g á n Pétert a kihágási biró sulyosan meg fogja büntetni.

— **Lépfene.** Folyó hó 26-án Uj-Panáton egy tehén lépfenében elhullott. A veszedelmes járvány ellen a szükséges óvintézkedések megtétettek.

— **Apró gonosztevö.** S u s z t e r János aradi süvölvény alig látszik ki a földböl, máris turpisságokat követ el. A napokban rajtaérték, hogy gazdája Seemáyer Dániel bognár szerszámját rendszeresen lopja és eladja J a n i k Istvánnénak, a ki befüt a drága fával. A nagyreményü süvölvényt az orgazdával együtt átadták a vizsgálóbiróságnak.

— **Eltünt tyukok.** Szentleányfalván S p i t z Mór ketreczéböl tegnapra virradóra 14 pár tyukot emeltek el ismeretlen tettesek. A csendörség nyomoz.

— **Pályázatok.** A surányi pósta- és távirdahivatalnál postaszállitó állásra november 8-ig. — A kökönyösdi postahivatalnál postamesteri állásra 3 hét alatt. — A kemenczési postahivatalnál postamesteri állásra november 8. — A kis-garamoni postahivatalnál postamesteri állásra november 8. — A szilágysomlyói kir. adóhivatalnál VI od osztályü adótiszti állásra 14 nap alatt. — A földmivelésügyi mamagyar királyi miniszteriumnál II-od osztályu számtfszti állásra három hát alatt. — A zirczi királyi járásbiróságnál segédszolgai állásra 4 hét alatt. — A pozsonyi adóhivatalnál gyakornoki állásra 3 hét alatt. — A n. szeredai királyi járásbiróságnál biról végrehajtói állásra 2 hét alatt.

Gyászrovat.

Gyorgyevits Damaszkin nagylaki gör. kel. szerb plébános tegnapelött 70 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután volt, A halottat Joanovits Pál szöregi plébános szentelte be.

SPORT.

Nevezések a lóversenyre.

A mácsai falkavadásztársaság által november hó 6-án déli 1 órakor rendezendö lóversenyre a magyar lovaregyletnél Budapesten a kitüzött határidöig következö nevezések történtek :

I. M a g y a r l o v a r e g y l e t i d i j : Gátverseny 2400 méter táv. 1000 frank.

1. R e i c h Iván báró 3 éves sárga kanczája „Lidércz.“ 2. C s á v o s s y Gyula hadnagy 3 éves pej kanczája „Hires II.“ 3. G e i s t Gáspár ur 3 éves pej kanczája „Tovább.“ 4. Ugyanannak 3 éves sárga kanczája „Vicza.“ 5. G u l y á s Lajos ur 5 éves sötét pej heréltje „Cornélius“. 6. H a r k á n y i Andor ur 3 év pej kanczája „Fanaticza.“ 7. K á r o l y i Gyula gróf 5 éves szürke ménje „Gavallér“ 8. U r b á n Péter ur 4 év sötét pej kanczája „Famense.“

II. U r l o v a s o k s z ö v e t k e z e t é n e k d i j a 1000 frank. Akadály verseny 4000 méter táv.

1. C s á v o s s y Gyula hadnagy 4 év. pej kanczája „Hajrá, 2. G e i s t Gáspár ur 5 év. sárga kanczája Kaland, 3. H o r t h y J. föhadnagy id. pej. ménje „Alie“, 4. K á r m á n B. föhadnagy id. pej kanczája „Acsi“, 5. K á r o l y i Gyula gr. 5 éves szürke ménje „Gavallér“, 6. ugyan annak 4 éves sárga kanczája „Modell“

III. V a d á s z a k a d á l y v e r s e n y Tiszteletdij Távolság 6000 méter. Ezen versenyre a nevezési záklat f. é. november 3án van.

IV. H ö l g y e k d i j a A k a d á l y v e r s e n y Táv. 4800 méter 1. C s á v o s s y Gyula hadnagy 4 év. pej. kanczája „Hajra“, 2. ifj. D o b ó Imre ur 5 év. sárga kanczája „Livno“, 3. G e i s t Gáspár ur 5 év. pej. kanczája „Ofelia“, 4. ugyan annak 4 év. szürke kanczája „No még“, 5. H o r t h y J. föhadnagy id. pej. ménje „Alie“, 6. Gróf K á r o l y i Gyula 4 éves sárga kanczája „Modell“ 7. P u r g l y László ur 5 éves sötét pej heréltje „Mámor“ 8. U r b á n Péter 6 éves pen kanczája „Bora“.

V. S i k v e r s e n y dij 1000 frank tár 1600 mét.

1. B e r e t v á s Endre ur 3 éves pej kanczája „Fáni“. 2. C s á v o s s y Fyula hadnagy 3 éves pej kanczája „Hires II.“ 3. G i e s t Háspár ur 3 éves pej ménje „Gibicz“. 4. Ugyannak 3 éves pej kanczája „Hitetlen“ 5. Ugyannak 3 éves sárga kanczája „Vicza.“ 6.

---

lesz tönkre téve a családi élet. Ezzel befordult szobájába.

Pálfi elcsodálkozott. Az ö Miczije egészen más.

Egy napon Mártonfi nehány perczig mereven nézte Pálfit s aztán nejének, ki éppen a kávét töltögette igy kiáltott :

— Kit látok az utcza tulsó oldalán !

— Kit ? Hát szomszédunkat, ki oly gyönyörüen zongorázik.

— S kit te oly szivesen hallgatsz ?

— Igen.

— Hogy eddig meg nem ösmertem ! Hisz ez Pálfi, legkedvesebb barátom, még a boldog diák korból. Hej ! Pálfi hát ilyen szomszéd vagy ? Én vagyok Mártonfi.

Pálfi csak nézi, nézi a szemlélöt, összecsapja kezeit s felkiált.

— Azért voltál nekem oly ismerös. Jöjj gyorsan vagy én menjek ? !

— Örömmel sietett ki, a midön neje belépett.

— Te odaát akarsz menni ?

— Igen, rögtön viszonzá férje s kalapja után nyult.

— Valóban ? — kérdé ismételten az elfakadt asszony ?

— Hisz mi már régóta ismerjük egymást de nem jutott mindjárt eszembe, honnan. No de hagyjál, hogy minél elöbb ott lehessek.

— Elvesztetted az eszedet ?

— Bizony, hisz az örömtöl már nem tudok hová lenni.

— Oh meghalok, te hütelen !

És Miczi sirt, sirt keservesen, s Pálfi csak most látta, hogy mily nagy tévedésben van neje.

— Miczi, hisz te nem tudod, mit beszélsz, — mondá a férj, — hisz nem a n ö t értem.

Ebben a pillanatban belépett Mártonfi s hevesen keblére ölelte a régi barátját, de egy szót sem szóltak.

Miczi elment a szobából.

— Nöd ? kérdé Mártonfi s megfordult, de hol van ?

— Nem akar zavarni, — viszonzá Pálfi s könnyeit törlé — Az ott meg a tied ? Igen én boldog férj vagyok.

— Én is az lehetnék, sóhajtott Pálfi, ha nöm oly lelkü lenne, mint a tied.

— Hát te ismered öt ?

— Igen, de hagyjuk ezt. En Miczikémet bemutatom nödnek s kérni fogom tanitsa, milyennek kell lenni az asszonynak. S a beszédet másra terelték.

A két családot igaz barátság kötötte össze, a két asszony öszinte szeretettel s tisztelettel viseltetett egymás iránt.

Gulyás Lajos ur 5 éves stp. heréltje „Cornélius.“ 7. Harkányi Andor ur 3 éves pej kanczája „Fanatica.“ 8. Harthy J. főhadnagy 3. éves pej kanczája „Ejnye bijo.“ 6. Gróf Károlyi Gyula 3 éves pej kanczája „Delnő.“ 10. Gróf Szapáry J. főhadnagy 3 éves sárga kanczája „Cajolense.“ 11. Urbán Péter ur 6 éves sötét pej kanczája „Szélvész.“

Mezei gazdák lovainak versenye elsőnek 50 frt, másodiknak 30 frt, harmadiknak 20 frt. Adja az aradmegyei gazdasági egylet.

A versenytéren totalisateur és katonazene lesz. Verseny után bankett a „Fehér keresztnél“ mely alkalommal Berkes világhirü zenész fog játszani.

Egyletek, Társulatok.

— **A „Kölcsey egyesület“** szombaton, okt. 29-én délután 5 órakor saját helyiségében rendkivüli választmányi ülést tart következő tárgysorozattal: 1 Jegyzőkönyvi hitelesités. 2. Képviselő kiküldése az erdélyi szinészet 100 éves jubileumára. 3. Az országos ereklye-muzeum bizottságának megkeresésére egy összehivandó közgyülés tárgyában. 4. Az EMKE tagsági kép megrendelése. 5. Az aradvidéki tanitó-egylet átirata egy alapitvány tárgyában. 6. Az országos magyar iskolaegyesület átirata egyesületünk multját és jelenét érdeklő adatok megküldése tárgyában. 7. A kolozsvári ereklye-muzeum megnyitásáról szóló körlevél. 8. A „Vértanuk Albuma“ részére küldött levelek és kéziratok tárgyában. 9. Uj tagok felvétele. 10. Inditványok. Szöllösy Károly titkár.

— **A honvédegylet közgyülése elhasztva.** Az aradi honvédegylet közgyülése, mely holnap lett volna megtartva, közbejött körülmények miatt november 6-ára lett halasztva. A közgyülés a földszinti kisteremben lesz.

— **Az aradi “Filharmonia egyesület“** f. hó 29. én este 8 órakor — próbát tart, melyre a müködő tagokat ez uton hivja meg az elnökség. A proba a polgári fiuiskola disztermében tartatik meg.

— **Az uj-aradi járás jegyző-egylet** f. é. november hó 10-én Herold Rezsö elnöklete alatt tarja rendes negyed évi közgyülését, mely alkalommal az alelnöki választás meg lesz ejtve és több közérdekü ügy kerül tárgyalás alá.

Szinház.

A szinház müsora:

Október 29. (Szombat) Kismolnárné, operette (másodszor.)

Október 30. (Vasárnap) Délután a Mikádó operette, este Nání, népszinmű.

A kis molnárné.

— Október 28. —

Stojanovits-Radó operettjét, a kismolnárnét, tegnap mutatta be a szintársulat s konstatálhatjuk, hogy ha a magyaritott tárgyu s zenéjében is magyar motivumokban bővelkedő, csárdásokkal s palotás-tánczczal tarkitott operette oly zajos sikert nem is aratott, mint a Madarász, de a siker azért meg volt s körülbelül biztositva van, hogy második-harmadik előadáson, ha a közönség jobban megismeri, melegebben fogadja az operettett, mint az este.

Miután lapunk tegnapi számu tárczájában böven foglalkoztunk ugya libbrettoval, mint a zenével is, e körülmény felment bennünket a hoszadalmas kritika alol. Ismételjük, hogy a cselekvény elég ügyesen van megirva Skribe Giraldája utá, de alig tarkitja valami komikus helyzet, vagy epitóel s vékonyan folyik benne a humor. A mi a zenét, illeti, az elég tartalmas, csupa keringő, polka, de sok helyt meglátszik, hógy Stojanovits a régibb keletü, ismerös operette-motivumokat üzi-füzi, variálja sok tudással s néhol operába illő gazdag szinezéssel.

A közönség az első felvonásban tartozkodó volt de, később felmelegedett, aztán sokat kaczagott, tapsolt s nagyon megelégedett az előadással.

Somlóné (a fejedelem) már mejelenésében igen herczignek tünt fel s pompás csengő hangját egész teljességében kifejezte. A második felvonás fülemüle-dal trilláival és finom stakkatóival nem tudott betelni a közönség még az ismétlés után sem. Palotás-tánczával szintén zajos sikert aratot.

A czimszerepet Margó Zelma adta, ki szintén kitünően volt disponálva s nagy sikkel énekelt.

Posfay Ella (a fejedelemnő) sem maradt mögötte ének dolgában.

Nyilassy Mátyás kaczagtató alakitást mutatott be a Bicski András képében, a ki örökös gyomorbaját töpörtös pogácsával gyógyitja s nem türi, hogy a tekintélyén csorbát ejtsenek. A mikor csak a szinen megjelent, a közönség folyton kaczagott, Siklay szokott ügyeséggel emelte ki az együgyü haszonleső szász molnár jellemét s szellemes kupléival mikben nagy mesternek bizonyult, zajos hatást kelt. Gergelynek (Oláh Péter) már belépő dalárt is megtapsolták minden tekintetben megfelelt szerepének ugy játék, mint ének dolgában.

Az igazgatóság gondot forditott az ujdonság kiállitására. Számos uj, fényes jelmezt iáttunk. A zene- és énekkarok jól viselték magukat.

A rendezőnek itt megjegyezzük, hogy a malomból még szinpadon sem szabad egy ajtónak — királyi palotába nyilnia. A mellékszoba falához más kulisszát lehetne, sőt illetnék talán alkalmazni.

A szinház egészen megtelt. (V.)

— **Somlóné Debreczenben.** Az aradi szinház primadonnája — ha igaz — jövőre Debreczenbe megy. Legalább igy irja ezt a Bud. Hir. A debreczeni szinházra hirdetett pályázat felzavarta az egész vidéki szinészetet. A város tanácsa abban reménykedett, hogy Krecsányi fog a szinházért folyamodni, de a temesváriakat azzal biztatta a miniszter, hogy Buda szinkörét csak az kapja meg, aki Temesvárt és Pozsonyt elvállalja, már pedig Krecsányi ragaszkodik a budai szinkörhöz és valószinüleg nem megy Debreczenbe. Ily körülmények között valószinü, hogy Leszkay András megmarad Debreczenben, annál is inkább, mert társulatát máris kiegészitette és jövőre szerződteti Somlónét, Ledovszky Mariskát s a vidéken az ő szintársulata lesz a legnagyobb és legerősebb.“

— **Az erdélyi szinészet** száz éves jubileumán az aradi szintársulat is fogja magát képviseltetni s mint halljuk, két tag által.

Törvényszék.

— **Igazságügyi törvénytervezetek.** Az igazságügyi miniszter egyszerre három uj törvénytervezetet bocsájtott közre nyomtatásban. Az egyik a csödtörvény)1881; XVII.) módositásáról szóló törvény előadói tervezete, mely 66 novelláris szakaszból áll a hozzávaló indoklással. A novellában különösen a megtámadási jog, a csödnyitás, a tömeggondnok és választmány hatásköre, a kielégitési eljárás és a kényszeregyezség esik lényeges módositás alá. A második a fizetés megszüntetésről és csődön kivüli egyezségről szóló, 46 szakaszból álló, indokolt javaslat, mely meghatározza azon föltételeket és eljárási módokat, a melyek mellett az inszolvens adós hitelezőivel lagalább 50 szazalékban (ezen alul nem) kiegyezhet s erre a biróság segélyét csödeljárás nélkül igénybe veheti. A harmadik a fizetésképtelen adósnak vagyonát érintő jogcselekmények csödön kivül való megtámadhatásáról szóló előadói tervezet és indoklása. A 38 szakaszból álló tervezet lényeges szükséget pótol s azon u. n. kijátszási jogügyeletek megtámadásáról szól, a melyekkel a végtárgyalás elöl az adósok sok esetben vagyonukat menteni akarják. A javaslatok fölött most természetesen a jogászi szakszerü kritika fog szólani. mielött azok végleges törvényjavaslat alakjában az országgyülés elé kerülnének.

— **Érdekes végtárgyalásra** lehet már legközelebb kilátásunk. Az Argyelán Simon és társai ellen hamis esküi miatt folyamatba tett vizsgálatot ugyanis Ursicz Vazul vizsgálóbiró már befejezte s az iratokat a napokban terjeszti be inditványtétel végett az aradi kir. ügyészséghez.

— **Sötét titok.** Ugy látszik a Zsigmondházán mult hó 26-án elkövetett gyilkosság tettesei nem fognak kézre kerülni, ha csak maguk nem jelentkeznek. Az egész ügyet sötét titok födi, a vizsgálat eredménytelenül fejeztetettt be.

— **Egy suba miatt.** Báthori István világosi lakos átadott egy subát azzal a megbizással Hirzse Todornak, hogy vigye azt el Pankotára Vig Jánoshoz. Hirzse az uton eladta a subát s az árát be is itta egy korcsmában. A suba elsikkasztása miatt az aradi törvényszék 14 napi fogházra itélte a megbizható küldönczöt.

— **Beégett lovak.** Belle János algyai birtokos kocsisa Kiss Lajos égve hagyta az istálló lámpáját és kiment az utczára. Mialatt kint járt a csikók feldöntötték a lámpát, az istálló lángbaborult s még mielött mentésre gondolni is lehetett volna 13 ló bennégett. Kisst gondatlanságért 1 havi börtönre itélte tegnap az aradi törvényszék.

VEGYESEK.

— **Dr. Joanovics György elfogatása.** Bizonyára élénken emlékeznek még olvasóink a szomoru véget ért dr. Joanovits Györgyné, szül. Vojnits Judit tragédiájára, akinek ifju életét — két hónapi házassága után — f. évi junius 18-án gyilkos golyó oltotta ki. Ez óriási szenzácziót keltet esemény fenyitő eljárás tárgyává lett s mint fenyitő ügyben a legutóbbi napokban egészen uj fordulat állott be. Az ujvidéki törvényszék rendelete folytán ugyanis f. hó 19-én, az ó-bécsei csendörség dr. Joanovits Györgyöt, az állitólag meggyilkolt fiatal asszony férjét elfogta s az ujvidéki fennyitő törvényszékhez bekisérte hol fogságba helyeztetett s pedig azon az alapon hogy dr. Joanovits György nagybirtokos, aki megyebizottsági tag s az ó-becsei függetlenségi párt képviselőjelöltje is volt, feleségének meggyilkolása miatt a törvényszék által vád alá helyeztetett. Már a szomoru eseményt követő napon mindenki meg volt győződve arról, hogy a szerencsétlen asszony nem lett öngyilkossá, hanem meggyilkoltatott s a közvélemény a gyilkosság vádjával azonnal a férjet, Jovanovits György drt terhelte és O-Becse közönségének izgatottsága oly nagy fokra hágott, hogy a szerencsétlen asszony temetésén megjelent nagyszámu közönség, a temetőben a meggyőződés kitörő hangján kiáltotta dr Jovanovics Györgyre a „gyilkost“. Már a szenzácziós eset éjjelén oly sok gyannok merült föl a férj ellen, hogy még azon éjjelen a helyszinén megjelent vizsgálóbiró által lett volna letartóztatandó. Bár a esendörség s O-Becse község rendőrhadnagya a legnagyobb erélylyel léptek fel dr Jovanovits György ellen, söt még a gyilkosság éjjelén elfogva a községházához bekisérték s ott őrizet alá helyezték s más nap délelött 10 órakor a kir. járásbirósághoz átvitték, itt Szedresi Ödön vizsgáló biró, rövid kihallgatás után szabadon bocsájtotta. — Az orvosi bonczolás konstatálta ugyan, hogy a lövés közelről történt, mert a löseb körül pörkölés látszott, de a halántékon és a test több részén is nagyobb ütések s karmolások nyomai látszottak, ami arra enged következtetni. hogy a lövés előtt a szerencsétlen nő és férje között dulakodás volt s igy éppen nincs kizárva a gyilkosság; fölötte fontos az a konstatált körülmény is, hogy a „corpus „delikti“-ként lefoglalt buldogrevolver rendkivüli nehéz járásu, mit egy férfi is alig képes elsütni; miképen bánhatott volna avval a szegény, alig 18 éves fiatal asszony, ki elökelő s vagyonos szülei házában gyöngéd nevelésben részesült s kinek kezében fegyver soha sem volt, a löseb pedig annyira függőleges, illetve egyenes irányu, hogy ez a körülmény az öngyilkosságot majdnem teljesen kizárja.

— **Egy jótékony főur,** Vasmegyéből irják: hogy a megye egyik főura gróf Erdödy Ferencz, pár év alatt nem kevesebb, mint másfél millió forintot forditott olyan czélokra, melyeknek a megye felvirágoztatása a czélja. A jotékony füur nagy összegekkel támogatja évenkint a pöstyényi fürdöt, melyet legnagyobbára betegek használnak, ugyszintén a jánosházi kórkázat; jelentékeny összegekkel járult a vasmegyei árvaház és a szombathelyi állandó szinház felépitéséhoz. melyek a gróf jótékonysága nélkül aligha jöttek volna létre.

Táviratok.

Szögyény k nevezése.

Budapest, okt. 28. (Saját tud. távirata.) A király levele, melyben Szögyényt berlini nagykövetünkké kinevezte ma jelent meg. E kinevezés alkalmából, mint Berlinből jelentik, ott hivatalos és magánkörök a legkellemesebben vannak hangolva, hogy a berlini pozicziót, mely a hármas szövetség szempontjából felette fontos, ilyen kiváló emberre biztuk, olyanra, ki — bár odahaza nagy nyomatéku hivatása van — magában a hármas szövetségben egészen otthonos s a német császárnak is nagyon kedvelt embere.

Mi Szögyény kinevezése miatt csak gratulálhatunk magunknak.

—

Az uj pénz.

Budapest, okt. 28. (Saját tud. táv.) A körmöczbányai pénzverdében a jövő hónapban kezdik meg a filléres nikkelpénzek verését és előreláthatólag még novemberben be is fejezik, ebből a pénznemből szükséges érmek verését. Az egy koronás ezüst darabok deczember végére karácsonyra készülnek el, a bronczpénzek veretése szintén deczemberben kerül sorra és a 10 filléres nikkeldarabok verése legutoljára marad.

—

Kolera.

Budapest, október 28. (Saj. tud. táv.) Ma délig Budapesten 4 kolerabetegedés és egy halálozás fordult elő.

Budapest, okt. 28. (Saj. tud. táv.) Éjfél óte ma esti 6 óráig felvettek 16 beteget meghalt 4.

Szeged, október 28. (Saj. tud. táv.) A kolera ujból fellépett, tegnap előtt két megbetegedés és egy haláleset volt. Tegnap egy, ma pedig négy ujabb megbetegülés fordult elő.

—

Apponyi kedvetlen.

Budapest, okt. 28. (Saját tud. távirata.) Apponyi Albert gróf nagyon le van verve, ez a hir szivárog ki az ellenzékiek táborából. És ez a hir jellemző, főleg miután Apponyinak most egy állitólagos diadala volt, diadal után pedig nem igen szokott az ember elkedvetlenedni. Mindamellett Apponyi hangulata rosz. Maga az ellenzék sincs különben hangolva. Az elkedvetlenedést azzal indokolják, hogy hát Szapáry bevádolta az ellenzéket a korona előtt. Nem ez az ok. Minden józan ember előtt nyilvánvaló, hogy Apponyi rászolgált erre az elkedvetlenedésre. Most aztán verekedjen! Az a pozsonyi vadászat, amelybe nehány napra elvonult, aligha fogja vele feledtetni az elkedvetlenedés okát.

Apponyi pártja maga hirdeti, hogy a miniszterségtől Apponyi még soha sem állott olyan távol mint ma.

Ebben már igazuk van.

—

Esztergom diszpolgára.

Esztergom, okt. 28. (Saj. tud. táv.) Rendkivüli közgyülésen Vaszary Kolozs herczegprimást egyhangulag diszpolgárrá választották. A választást a közgyülés testületig fogja tudomásra juttatni.

—

A pozsonyi kiállitás.

Pozsony, okt. 28. (Saj. tud. táv.) A Virágvölgy-külvárosban rendezett helyi gazdasági és iparkiállitást ma délelőtt a polgármester, alispán és a városi képviselet több tagja jelenlétében Haolicsek lelkész. elnök megnyitotta. Délután meglátogatták a kiállitást Frigyes és József Ágost főherczegek.

—

Hadi fölszerelés.

Brüssel, október 28. (Saját tud. táv.) A hadügyminiszter intézkedett, hogy a második gyalog-hadosztály az év végére el legyen látva Mauser fegyverrel. A többi három hadosztály a nyár elejéig szintén felszerelendő.

—

Sztrájk.

Carmaux, okt. 28. (Saj. tud. táv.) A sztrájkoló munkások tegnap tartott gyülésökben elhatározták, hogy mindaddig folytatják a sztrájkot, mig valamennyi munkást be nem állitják ujból a munkába.

A francziaországi bányamunkások egyletei felhivást intéztek a társakhoz, hogy segélypénzeket küldjenek Carmauxkba és hogy nyilvánitsák szolidaritásukat az ottani sztrájkolók ügyével. A carmauxi kezeskedők azon kérelemmel fordultak a kormányhoz, hogy állitsa helyre a békét, mert különben a város tönkremegy.

—

Ütközet.

Buenos-Ayres, okt. 22. (Saj. tud. távirata.) Ket órán át folyt küzdelem után Sant Jago mellett a kormány csapatai vereséget szenvedtek a fölkelőktől.

Közgazdaság.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósitónktól. —

— október 28.

(S. ss.) A mai hetipiaczon lanyhább irányzat és gyengébb árak mellett elkelt:

1400 mmázsa buza 6 frt 80 krtól 7 frt 10 krig.

150 mmázsa rozs 5 frt 50 krtól 5 frt 60 krig.

700 mmázsa uj-tengeri 3 frt 60 krtól 3 frt 70 krig.

100 mmáz-a zab 5 frt 20 krtól 5 frt 30 krig.

100 métermázsa árpa 5 frttól 5 frt 10 krig.

50 métermázsa bab 5 frt 50 krtól 5 frt 60 krig

—

— **A magyar pénzügyi üzletek.** Wekerle pénzügyminiszter hir szerint Pallaviczini őrgrofot, a magyar bitelbank elnökét azonnal fogadta Bécsből való visszatérése után. hogy jelentést tegyen neki a Rothschild-csoprt bécsi értekezleteiről.

— **Valuta és börzei jegyzés.** Az a körülmény, hogy a korona fele a forintnak, esetleg tévedéseket eredményezhet a börzei jegyzéseknél. A budapesti kereskedők közt ennélfogva mozgalom indult meg az iránt, hogy a korona kötelező behozatala idejére is megtartsák a mostani számjegyzést, a mit az által vélnek elérhetni, hogy az árak a most jegyzett mennyiségnek felére nézve határoztassanak meg. Igy a börkereskedők a koronaérték kötelező behozatalától kezdve csak 50 kg. bőr árát fogják jegyezni, mig most 100 kg. után jegyzik. Ez megy ugyan az árubörzén, de nem értékbörzén. Itt az iránt folyik a mozgalom, hogy mint Párisban és Londonban, nálunk is hozzák be a százalékos jegyzést, még pedig minden papirnál kamatleszámitás nélkül, minthogy az esetleges kamat mindenkor a kurzusban nyerhet kifejezést.

— **Oroszország gabonakivitele.** Ép most közzétett hivatalos statisztikai adatok szerint Oroszország a folyó évi első hét hónapjában 61.231,000 rubel értékü gabonát szállitott ki, holott tavaly ugyanezen időben a kivitt gabona értéke 229.914,000 rubel volt. A kiviteli hiány eszerint rengeteg nagy és nem kevesebb mint 169.832,000 rubelt tesz. E számok azt is bizonyitják, mily mérvadó Oroszország kereskedelmi mérlegében a gabnakivitel, a miből eléggé kitünik az Oroszország és Németország között kötendő kereskedelmi szerződés fontossága.

—

Szeszüzlet.

— Október 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. október 28.

Osztrák járadék aranzban	114.50
1860-ki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészvény	986.—
Magyar hitelbankrészvény	357.—
Osztrák hitelintézet részvény	311.—
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleondor)	9.51
Német birodalmi márka	58.75
London	119.70
20 márkás arany	11.75

Aradvárosi **szinház.**

Évadbérlet 29. szám. — Havibérlet szünet.

Szombaton, 1892. évi október hó 29-én:

A kis molnárné.

Eredeti operett 3 felvonásban. Scribe „GIRALDAJA" után irta: Radó Antal. Zenéjét szerzé: Stojánovits Jenő.

SZEMÉLYEK:

A fejedelem . . . Somlóné.
A fejedelemnő . . . Pósfay Ella.
Bicski András . . . Nyilasy.
Oláh Péter . . . Gergely.
Gestel Flórián . . . Sziklay.
Celeszta . . . Margó Z.

Kezdete 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Október 28. —

Fehér Kereszt szálloda: Turek József magánzó, Borosjenő. Szimovits János magánzó, Budapest. Blan Jozefa magánzónő és testvére, Szolnok. Lichtenstein S. magánzó, Déva. Obadiaszky Anna magánzónő, Makó.

Vass szálloda: Jakabfi Béla birtokos, Kupa. Kardos János mérnök, Makó. Gróf Bréda cs. és kir. kapitány, Debreczen.

Nádor szálloda: Muza Juon jegyző, Biharmegye. Posa István birtokos, Murány. Szabó Kálmán. Csákova. Horn János kereskedő, Murány. Nagel Lajos iparos, Szöngyén. Krausz Simon kereskedő, Brád.

Magyar Korona szálloda: Illés Lipót kereskedő, F.-Bátor. Schreyer Jakab birtokos, Csermő. Ifj, Ungár Mór bérlő, Repszeg. Lilienberg Mór bérlő, Bokszeg. Nuszbaum Lajos kereskedő, Kurtakér. Gunszt Lajos kereskedő, Kőbánya. Ungár Sámuel bérlő, Bokszeg.

Arany Kulcs szálloda: Freubauer János kereskedő, Gyula. Tunik Elek tanitó, Baraczháza. Mudrik S. földbirtokos, Nagylak. Gerba György jegyző, Csermő.

Vasuti szálloda: Králl András földész, Darócz.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyujt

ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi **9½ frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi **7 frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6½% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. **Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.**

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolitása biztositatik.

798 4—10 **Az igazgatóság.**

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a sz rk.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

23385. sz. 720 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számitott három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok utján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a boritékra pedig a következő felirat irandó: «Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglő üzletre 23385. számhoz.«

Az ajánlatok boritékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta utján tértí vevény mellett nyójtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta utján is beküldhető.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számittatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, kogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidön tul beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak bubapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott qérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szaptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

Magyar. kir. államvasutak. 136644 | 92 sz.

Hirdetmény.

A keletnémet osztrák magyar vasuti kötelék díjszabás II rész 1 füzetének VIII pótlékában foglalt és trágya nemüek szállitására nézve érvényes 25 sz. kivételei díjszabásnak Temesvár Józsefvárosi díjtételei Temesvár gyárváros állomásról elszállitásra kerülő budapesti díjtételei pedig a Köbánya alsó és felső pályaudvaron feladandó ily küldeményekre is érvényesitettnek.

Budapest 1892 oktober havában.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége.

15883 | I. szám. 781. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

(talpfák szállitása iránt.)

A miskolczi üzletvezetőség vonalaira 1893. évre 8500 db. ütközési és 97050 db. közbensö I. rangu, 4200 db. ütközési és 47100 db. közbensö II. rangu talpfára van szükség, melyek szállitására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ajánlható tölgy vagy telitett és telitetlen bükk talpfa. Ha telitett bükktalpfa ajánltatik a telitési mód az ajánlatban pontosan körülirandó.

A talpfák 1893 évi február 1-étől szeptember végéig egyenlő havi részletekben szállitandók.

A szállitási feltételekre vonatkozó határozmányok az összeg (25 és 15 kr) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól, a részletes pályázati feltételek pedig üzletvezetőségünktől dijmentesen megszerezhetők.

Az ajánlattevőkről feltételezik, hogy a pályázati és szállitási feltételeket jól ismerik s abban foglaltakat elfogadják és tett ajánlatnkkal az azokra vonatkozó határozathozatalig szóban állanak.

A szállitásra kiirt mennyiségre vonatkozó ajánlatok lepecsételve a miskolczi üzletvezetőség I. osztályához folyó évi november hó 15-én déli 12 óráig nyujtandók be ezen külczimmel: «Ajánlat talpfák szállitására 15883 számhoz», a bánat pénz pedig f. é. november hó 14-jéig teendő le az üzletvezetőség gyüjtő pénztáránál.

Miskolczon, 1892. október hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak bpest-déli üzletpezetősége.

26158 | I, szhoz, 785 1—3

Pályázati hirdetmény.

I. és II. rangu talpfák szállitása iránt.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1894. évre szükséglendő mintegy 35700 darab első és 17000 drb másodrangu talpfa szállitasára nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 5 százalékának ütközési, 95 százalékának pedig közbensö talpfáeak kell lennie. Ajánlható tölgy és telitetlen vagy telitett bükktalpfa. Ha telitett bükktalpfa ajánltatik, a telitési mód az ajánlatban pontosan körülirandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bikktalpfával fedezhesse, hogy a kiirt menynyiséget 25 %-al felemelhesse vagy leszállithassa.

A talpfák 1893 évi február hó 1-étől szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben szállitandók be.

A pályázati feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők s a budapest-déli üzletvezetőség által dijtalanul kiszolgáltatnak esetleg posta utján megküldetnek.

A szállitási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél de csak készpénz fizetés mellett szerezhetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárában (Budapest, Andrássy-ut 73/75.)

Az általános szállitási feltételek 1 példánya 25 kr, a különleges szállitási feltételek 1 példánya 15 kr.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig nyujtandók be. a bánatpénz pedig november 14-ének déli 12 órájáig teendő le, a budapest-déli üzletvezetőségnél.

Budapest, 1892. október hó 12.

Az üzletvezetőség.

21301|1892 sz. 829. 3—3.

Pályázati hirdetmény,

Arad sz. kir. város közönségénél a Gája külvárosban rendszeresitett 250 frt évi fizetés és nyugdij jogosultsággal kapcsolatos szülésznői állás betöldendő lévén, arra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázati kérvények a f é. november hó 7-ig nyujtandók be.

Arad 1892. október 25.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester,

M. kir. államvasutak bpest-dunabalparti üzletvezetősége.

44481 | 92. sz. 797 1—3

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak bpest-dunabalparti üzletvezetősége a vonalai részére 1893. évben szükségelt 22600 drb II. rangu tölgy. telitett, vagy telitetlen bükk talpfa szállitására mely mennyiségből 15 százalék ütközési talpfa szállitandó, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 1893. évi febr. 1-töl, szeptember hó 30-ig egyenlő havi részletekben szállitandók be.

A részletes pályázati feltételek szerint szerkesztendő ajánlatok legkésöbben 1892. évi november hó 15-én déll 12 óráig nyujtandókbe az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körut 62. sz. I. 5. ajtó) a részletes pályázati feltételek értelmében leteendő bánatpénz pedig 1892. évi november hó 14-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyüjtő pénztáránál leteendő le.

A részletes pályázati és szállitási feltételek az üzletvezetőségnél betekinthetők. A részletes pályáznti feltételek a budapest-dunabalparti üzletvezetőségtől dijmentesen a szállitási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárból (Andrássy-ut 73. szám) megszerezhetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével blr.

Budapest, 1892. október hó.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvártt.

28165—I. c. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1893. évben szükséges és a jövő év február hó 1-töl szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben beszállitandó 4500 darab ütközési és 25750 darab közb. II. rangu talpfa szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlható tölgy-talpfa és telitetlen vagy telitett bükk-talpfa.

Ha telitett bükk-talpfa ajánltatik, a telitési mód az ajánlatban pontosan körülirandó.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy a kiirt szükségletet tetszése szerint tölgy vagy bükktalpfa által fedeztesse és hogy a szállitásra átengedő menuyiséget tetszése szerint 25 %-al felemelhesse vagy leszállithassa.

Az ajánlatok folyó évi november hó 15-nek déli 12 órájáig a kolozsvári gyüjtő-pénztárnál befizetendők.

Az ezen szállitásra vonatkozó részletes pályázati feltételek alólirott üzletvezetőséguél dijmentesen megszerezhetők; az általános és tölgy-talpfákra, valamint bükk-talpfákra vonatkozó különleges szállitási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy 25, illetőleg 15 kr. előzetes befizetése mellett a budapesti gazdasági hivatalunknál megrendelhetők.

Mindeu ajánlattevőröl feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

Kolozsvár. 1892. október hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasntak zágrábi üzletvezetősége.

27149 | I. 786 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége részére az 1892 évben szükséges: 2206 darab I. rangu ütközési, 12504 darab I. rangu közbensö, továbbá 4515 darab II. rangu ütközési és 25585 darab II. rangu közbensö tölgy vagy bükk talpfa szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok f. é. november 15-ig a zágrábi üzletvezetőséghez beterjesztendők.

Ajánlható tölgy és telitetlen vagy telitett bükk talpfa.

Ha telitett bükk talpfa ajánltatik, a telitési mód az ajánlatban pontosan körülirandó.

Fentartjuk a jogot, hogy a kiirt szükséglet tetszésünk szerint tölgy vagy bükk talpfa által fedeztessék és hogy a szállitásra átengedendő mennyiség tetszésünk szerint 25%-al felemeltessék vagy leszállittassék.

Az 5% bánatpénz f. é. november hó 14-én a zágrábi üzletvezetőség gyüjtő pénztáránál leteendő.

A 129381 | 91 általános és a 21987 | 92 sz. különleges szállitási feltételek a nyomtatványtárnál a megfelelő összeg (15 illetve 25 kr) lefizetése mellett szerezhetők meg.

Zágráb, 1892. október 11-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir államvasutak.

129698 | 42 C. I. 801. 1—3

Hirdetmény.

Magyarvasuti kötelék. (A magánsó küldeményekre fennálló kivételes díjszabás hatályon kivül helyezése)

A magánsó küldeményeknek kocsi és fuvarlevelenkint legalább 5000 kgr. feladása, vagy a szállitási díjnak ezen suly után való fizetése mellett Deés-, Fperjes-, Kocsárd és Mármaros-Szigetről való szállitására 1891. évi julius hó 1-töl érvényes kivételes díjszabás f. é. november hó 30-tól kezdve hatályon kivül helyeztetik. Helyette uj hasonczimü kivételes díjszabás fog életbe léptettetni, melynek kiadása annak idején külön fog hirdettetni.

Budapest, 1292. október 16-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében.

832—892. gazd. sz. 832 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az 1893-ik évben a város részére szükségelt fertötlenitő anyagoknak szállitása iránt **f. évi október hó 31-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási ár árjegyzék szerint,

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és árjegyzékek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi október hó 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső
aljegyző.

„Nincs többé köhögés!"

Mell- és tüdőbaj ellen.
(Dr. med. FÁYKISS
Szepesi Kárpáti
növénykivonata.

1 üveg ára haszn. utasitással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr., 1 csomag 20 kr. THEA 1 csomaggal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használták köhögés, rekedtség, katharus, hökhurut, náthaláz (influenza) szükmellüség, tüdő-gyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf"-hoz czimzett gyógyszertárában Budapesten, továbbá Török József gyógyszertárában, király-utcza 12. Aradon: Schäffer Adolf és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál. 827 1—10

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

18877 | 892. 836 1—3

Felhivás.

A hadmentességi dijról szóló 1883. évi IX. t.-cz. 5. §-a értelmében az 1892. évre kivetett hadmentességi dij esedékes lévén, felhivatnak a hadmentességi-dij köteles egyének, szülőik, illetve munkaadóik, hogy a dijkötelezettekre; illetve az 1883. évi IX, t.-cz. 4. §-a értelmében a szülők, illetve munkaadókra kivetett hadmentességi dij egész összegét 8 nap alatt annál inkább kifizessék, mert mulasztás esetén az, az 1883. évi XLIX. t.-cz. értelmében végrehajtási költségekkel együtt fog az illetőktől beszedetni.

Arad sz. kir. város tanácsától 1892. október hó 25-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

831—1892 gazd. sz. 835 1—3.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke $^{5629}/_{1100}$ hold u. n. sörházi földnek 1892. évi november 1-jétől számitott 5 évre való bérbeadása iránt folyó évi november hó 7-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár holdanként 31 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi október 24-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

13324. kh. 1—3

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 78919. sz. a. kelt körrendelete alapján vonatkozással a kapitányi hivatalnak f. évi okt. hó 8-án 12433. sz. a. kelt hirdetményére, ezennel közhirré teszem, hogy a ragályfogó tárgyaknak Galicziából és Bukovinából való behozatalára elrendelt tilalom, ezen országok járványmentességénél fogva beszüntettetett. Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem, hogy az áruk behozatalának teljes felszabaditása után is, az utasok egészségi állapotának 5 napi orvosi megfigyelése, valamint a határszélen velük szemben elrendelt orvosi vizsgálat és podgyászukuak fertőtlenitése továbbra is érvényben marad.

Kelt Aradon, 1892. évi október 26-án a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

13231 k h 1892 sz. 828 2—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszterium 61369 | II 884 sz. a kelt intézményének jóváhagyott 12757 | 403 884-ig szabályrendelet alapján azon ház és telektulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy aszfalt burkolattal ellátva nincs felhivom, hogy telkeik előtt a gyalog járót folyó évi November hó 30-ig terjedő idő alatt $1^1/_2$ méter szélességben és 15 cm. magasságban homok réteggel akként látassák el, hogy a vizfeltogó árok vagy folyóka felé 5 cméternyi eséssel birjon.

Ha a gyalog járó $1^1/_2$ méternél keskenyebb, fentirt módon egész szélességben homokréteggel beboritandó. Köteles ház és telektulajdonos a gyalog járók mellett elvonuló vizvezető árkot telke és háza utcza vonalának hoszszában a városi mérnöki hivatal által előirt utasitás és mérték szerint kiásatni s azt vizvezető árkokon keresztül a kocsi bejáratnál hidat épiteni s azt folyton jókarban tartani.

Kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek 2 frtól 25 frtig terjedhető pénzbirsággal büntettetik s ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető mulasztó költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletet az erre utaltak a nagyob vizállás beálta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközöltetett figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1292. évi oktober hó 24-én.

Sarlot Domokos,
fökapitány.

M. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége
23300 | 92 I.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1893 esetleg 1894 és 1895 években saját vonalai részére szükséges csepü, faggyu, jutefonal, szurokfáklya, kőolaj, tisztitó ásványolaj, hengerkenő, félpárolt ásványolaj, vulkánolaj, lepárolt ásvány kenőolaj, tisztitott kender és rézgálicz szállitását biztositani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyujtandók be, a bánatpénz pedig f. évi november hó 19-én déli 12 óráig küldendő be.

A szállitandó mennyiségek, valamint a pályázatra vonatkozó részletes feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtudhatók, utóbbiak az alulirt üzletvezetőség által dijtalanul szolgáltatnak ki, esetleg kivánatra pósta utján megküldetnek.

Az általános és különleges szállitási feltételek valamennyi üzletvezetőségnél szintén megtekinthetők, sőt a megállapitott árnak („általános feltételek" ára 25 kr. a „különlegeseké" 15 kr.) lefizetése mellet meg is szerezhetők a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrássy ut 73|75.)

Szeged 1892. október hó.

Szegedi Üzletvezetőség.

13063 | 892 822. 1—3.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 78738 sz. a. kelt körrendelete alapján a kolera járvány tovaterjedésének illetve behurczolásának megakadályozása czéljából ismételten figyelmeztetem mindazon szállást adókat ugy a nyilvános vendégfogadósokat iparos és magán szállótulajdonosokat nemkülömben mindazon magánosokat kik járványos helyről érkezett idegeneknek, vagy haza téröknek szállást adnak, azok neveit a lakás pontos megjelölése mellet a hatóságnak azonnal bejelentsék mivel a fertőzött helyről érkezettek s a város területén megszálltak, a hatósági orvos által egészségi állapotukról meggyőződést szerzendő, felkerestetni és 5 napig tartó orvosi felügyelet alá fognak vétetni.

Megjegyeztetik azonban, hogy az ily egyének az egész idő alatt a mig egészség zavartalan, szabadon járhatnak, lakhelyüket a hatóságnak tett bejelentés után tetszés szerint változtathatják, sőt első telepedési helyőket el is hagyhatják de csak ha uj tartózkodási helyőket, annak értesithetése végett előzőleg tudatja a hol is az orvosi felügyelet folytattatik. A távozó az észlelési időtartamáról (5 nap) szólló egészségi bizonyitványal láttatik el s köteles uj megtelepelési helyén azonnal jelentkezni és a valóságnak megfelelőleg bevallani, hogy a kolera lepte helyről mikor indult el, mely alkalommal a már kiállott orvosi felügyelet idejéről nyert egészségi bizonyitványt is bemutatni tartozik.

Midőn erről tudomás és megfelelő alkalmazkodásul a város lakosságát a jelen hirdetmény utján értesitem, egyidejüleg figyelmeztetem, hogy mindazok, kik a kolera járvány tovaterjedésének illetve behurczolásának megakadályozása végett kiadott jelen s ezzel kapcsolatosan már kiadott rendeleteket megszegik, az 1878 évi V. t. cz. 36 §-a értelmében fognak büntettetni.

Kelt Aradon 1892 évi oktober hó 20-án, a város kapitányi hivatala, mint I ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
fökapitány.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

22849 | I. sz. 806 3—3

Pályázati hirdetmény.

Talpfák szállitása iránt.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1893. évben mintegy 28,200 darab I-ső és 11.800 db. II-od rangu talpfa fog szükségeltetni, mely 1893. évi február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben leszen beszállitandó.

Ezen talpfák szállitása a 129381 | 91. szám alatti általános és a tölgy illetve bükktalpfák szállitására nézve fenálló 21987 | 92. sz. különleges szállitási valamint a részletes pályázati feltételek alapján eszközlendő, mely feltételek az üzletvezetőség I. osztályánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

A részletes pályázati feltételek az üzletvezetőségtől dijmentesen, a szállitási feltételek pedig az összeg (25 és 15 kr.) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól megszerezhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az emlitett pályázati és szállitási feltételeket jól ismeri és azokat elfogadja.

A talpfák 10%-ának ütközési, 90%-ának pedig közbenső talpfának kell lenni.

Ajánlható tölgy is telitetlen vagy telitett bükktalpfa.

Ha telített bükktalpfa ajánltatik, a telitési mód pontosan körülirandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bükktalpfával fedezhesse, hogy a kiirt mennyiséget 20%-al felemelhesse vagy leszállithassa.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályának főnökéhez benyujtandók vagy posta utján beküldendők, a bánatpénz pedig f. évi november 14-ig az aradi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál teendő le.

Arad, 1892. október hóban.

Az üzletvezetőség.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság" könyvnyomdájában.